

Fremsat den 19. februar 2019 af Lisbeth Bech Poulsen (SF), Jacob Mark (SF) og Trine Torp (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om skærpede krav til kviklånsudbydere og forbedrede rettigheder for forbrugerne ved optagelse af kviklån

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag, der skal sikre strammere regler for udbydere af kviklån og bedre rettigheder for forbrugerne ved optagelse af kviklån.

Lovforslaget skal bl.a.

1. skabe større gennemsigtighed for forbrugeren,
2. skærpe reglerne for reklamer for kviklån i det offentlige rum,
3. sætte et loft over renter og gebyrer og
4. sætte et loft over, hvor mange kviklån og hvor stor en samlet gæld en låntager kan optage.

Bemærkninger til forslaget

Alt for mange mennesker fristes til at optage dyre lån, f.eks. for at finansiere et forbrugsgode. Det er en illusion at tro, at låntagere altid er klar over, hvor dyrt det er at optage lån. Der er masser af dokumentation for, at mange mennesker handler impulsivt og kortsigtet. F.eks. viser rapporten »Markedet for kviklån«, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, 2015, at mere end 40 pct. af de forbrugere, der har prøvet at optage mindre forbrugslån på maksimum 12.000 kr., efterfølgende fortryder, at de optog lånet. Endvidere er mange ikke i stand til at gennemskue og beregne konsekvenserne. Der er således al mulig grund til at tro, at mange af netop de mennesker, der optager lån med en meget høj rente eller årlig omkostning i procent (ÅOP), handler irrationelt. Dyre lån optaget uden overblik over konsekvenserne fører i mange tilfælde til en stor gældsbyrde, som kan være ødelæggende for økonomien, især hos mennesker med små indkomster.

På den baggrund foreslår SF, at regeringen skal pålægges at fremsætte lovforslag, der skal indføre skærpede krav til kviklånsudbydere og bedre rettigheder for forbrugerne ved optagelse af kviklån.

SF mener, at et sådant lovforslag bl.a. skal

1. skabe større gennemsigtighed for forbrugeren,
2. skærpe reglerne for reklamer for kviklån i det offentlige rum,
3. sætte et loft over renter og gebyrer og
4. sætte et loft over, hvor mange kviklån og hvor stor en samlet gæld en låntager kan optage.

Ad punkt 1

Udbydere af kviklån skal være forpligtiget til klart og tydeligt at oplyse det fulde tilbagebetalingsbeløb, både i kroner og procent. Det er vigtigt, at låntageren er korrekt oplyst om, hvilke vilkår der gør sig gældende for at optage lånet, og hvilke betingelser aftalen indgås på.

Kviklån optages ofte nemt og hurtigt. Derfor skal det også være lige så nemt at indfri sin gæld, som det er at optage den. Det betyder, at der ikke må være skyhøje gebyrer og komplicerede regler for tilbagebetaling af gælden. Forslaget skal sikre, at kviklånsvirksomhederne giver låntageren mulighed for at indfri gælden på én gang uden nævneværdige gebyrer, og låntageren skal tydeligt oplyses om denne mulighed ved optagelse af lånet.

Ad punkt 2

Oftentimes er reklamer for kviklån formuleret på en måde, så vilkår og tilbagebetalingsbeløb står skrevet med en langt

mindre iøjnefaldende skrift end lånebeløbet. En metode der af forslagsstillerne anses for at være misledende for forbrugeren.

Kviklån markedsføres ofte som lette og ufarlige. Ofte er markedsføringen aggressivt rettet mod sårbare eller udsatte grupper, ligesom der ses eksempler på, at reklamerne for kviklån sættes i forbindelse med reklamer for Oddset, kasino, eller andre spilletjenester. Denne form for udnyttelse af personers økonomisk vanskelige situation er urimelig og en uetisk markedsføringsmetode og skal derfor begrænses markant. Det er værd at nævne, at Google har bandlyst reklamer for kviklån (se artiklen »Google dropper annoncer for kviklån«, DR, den 4. juni 2016). Her tager Google et etisk ansvar, som forslagsstillerne gerne ser at Danmark lader sig inspirere af.

Ad punkt 3

Loftet skal gælde for både de årlige omkostninger i procent (ÅOP) og de ekstra omkostninger, der bliver pålagt ved misligholdelse af et kviklån (morarenter og gebyrer). Det skal ikke være muligt for kviklånsvirksomheder at have det som en forretningsstrategi bevidst at udbyde lån til dårlige betalere og derved kunne tjene stort på de gebyrer, der pålægges, når gælden ikke betales inden for den korte frist. Et ÅOP-loft er en administrativt enkel løsning til at give virksomhederne et incitament til at kreditvurdere kunderne grundigt. Det skyldes, at de ikke vil kunne indhente tab på nogle kunder ved at have en høj pris på de andre kunder, der betaler. Konkurrencen blandt »seriøse« finansvirksomheder skal stadig kunne fungere under et loft.

Ad punkt 4

Forslaget skal forhindre, at personer med misligholdte kviklån ikke optager nye lån for at betale gamle lån af. Derfor ønskes en begrænsning på, hvor mange lån der kan optages. Desuden bør der være et loft over, hvor stor en gæld der samlet kan optages ved denne låntype. Ved optagelse af lån skal låntagerne derfor registreres i et kommende nationalt register, og lånudbydere skal påse, at den enkelte låntager ikke overskrider grænserne. Låntager skal give samtykke hertil forud for optagelse af lånet.

Forslagsstillerne diskuterer gerne de præcise metoder og lofter. Det vigtigste er at sikre en forbedring af forbrugers vilkår ved optagelse af kviklån.

Skriftlig fremsættelse

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpede krav til kviklånsudbydere og forbedrede rettigheder for forbrugerne ved optagelse af kviklån.

(Beslutningsforslag nr. B 103)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.